

Gentse Azalea erkend als streekproduct

Dirk Bogaert: "Nu begint het maar pas ...!"

Op 19 maart werd in hartje Gent de erkenning van de Gentse Azalea als Europees streekproduct gevierd. Maar nu begint het maar pas, zegt Dirk Bogaert, voorzitter van het Project AzaleaKwaliteit (PAK) dat de normen bepaalt waaraan een azalea moet voldoen om als Gentse Azalea verkocht te kunnen worden.

Uiteraard was er op 19 maart bij de azaleatealers, en niet in het minst bij de PAK-leden, grote tevredenheid dat de kogel eindelijk door de kerk was; de erkenning had heel wat voeten in de aarde gehad. De officiële indiening van het dossier door de Vereniging van Vlaamse Azaleatealers gebeurde op 12 september 2005. In 2009 tekende Duitsland bezwaar aan wat voor aanzienlijke vertraging zorgde. Op 17 maart 2010 kwam dan eindelijk het bericht dat het dossier was goedgekeurd. "Het is een goede zaak en betekent een verdiende erkenning voor een product waar onze Oost-Vlaamse telers wereldwijde erkenning hebben mee geoogst. Nu de erkenning er is, staat het ook buiten kijf dat wij als sector verdere inspanningen zullen moeten leveren om de Gentse Azalea in binnen- en buitenland te promoten.

Hiervoor hebben wij ook reeds maatregelen genomen," zegt Dirk Bogaert, azaleatealer uit Lochristi en voorzitter van het PAK. Zo wordt o.a. door verdubbeling van het lidgeld een extra inspanning geleverd. Dit lidgeld bedraagt nu 100 €. De extra bijdrage gaat naar de promotiekas van het PAK. Maar ook wie als PAK-bedrijf een sanctie oploopt betaalt een effectieve boete van 100 € die de promotiekas in gaat.

"Wij laten uiteraard ook nieuwe bedrijven tot het PAK toe", stelt Dirk Bogaert, "maar deze bedrijven betalen – dit werd vorig jaar bekend gemaakt – naast het lidgeld van 100 €, ook een eenmalige instapkost van 500 € die andermaal zal besteed worden aan de promotie van de Gentse azalea.

Het fonds dat met deze bijdragen wordt opgebouwd, dient als extra ondersteuning van de acties die op het getouw zullen worden gezet en waarbij VLAM en Europa mogelijke financiers zijn. Zo schreef VLAM bijvoorbeeld onder de post 'Azalea' een bedrag van 14.500 € in voor het opruimen van de website van de Gentse Azalea."

Dirk Bogaert: "De erkenning is een stap naar een hoger niveau voor het PAK en

dit heeft zijn consequenties. Reeds gedane acties hebben ons geleerd dat promotie voeren vrij veel geld kost, vandaar dat wij werken aan de opbouw van een ondersteunend fonds. Wij willen in deze dus vooruitziend zijn want wij weten nog niet honderd procent waar we aan toe zijn; we zijn in een opbouwfase en er moet nog veel gestroomlijnd worden. Daarenboven vraagt Europa dat, wanneer zij een project financieren, er ook steeds een deel eigen inbreng is."

Het enthousiasme is alleszins groot en om het verhaal "Gentse Azalea" verder uit te werken werd binnen het PAK een commerciële werkgroep opgericht. Hierin zeten niet alleen azaleakwekers maar ook mensen van de overheid, EROV, groothandel, VLAM en het Innovatiesteunpunt. Deze mensen zullen ondermeer gerichte acties uitwerken. Zo staat er reeds een actie op het getouw met een grote Franse groothandelsketen die een jaar lang het concept wil uittesten. VLAM zal dit project ondersteunen, maar VLAM is reeds sinds vorig jaar actief bezig met in zijn communicatie en acties consequent de term Gentse Azalea te gebruiken.

STRENGE NORMERING

De PAK-normen vormen de basis waarop een Azalea indica als "Gentse Azalea" kan verkocht worden. Achter de naam "Gentse Azalea" staat dus een lastenboek. Om een azalea als Gentse Azalea te kunnen aanbieden, moet de plant aan een reeks van strenge criteria voldoen. De azalea moet vooreerst, en niet enkel, geteeld zijn binnen het geografische gebied Oost-Vlaanderen, maar daar ook in bloei getrokken zijn. De Gentse Azalea moet daarenboven 80% kleurtonend aangeboden worden.

Doch ook op het vlak van de teelt dient aan heel wat voorwaarden te worden voldaan en hiervoor heeft de Vereniging van Vlaamse azaleatelers de PAK-kwaliteitsnormen opgesteld. "De PAK-norm is nu de hoogste norm op het vlak van azaleakwaliteit en staat nog een stuk boven de Nederlandse veilingnormen", stelt Dirk. "Die normen worden gekoppeld aan een reglement en keuringen, waarop bij niet-naleving, sancties staan".

Er zijn ondermeer verplichte bloeioproeven en er worden regelmatig controles uitgevoerd waarvoor een beroep wordt gedaan op een medewerker van het ILVO. Blijft een bedrijf op één of meerdere aspecten achterwege, dan buigt een commissie zich over het probleem en kunnen sancties volgen. Per partij dienen ook alle teeltbehandelingen te worden geregistreerd wat de noodzakelijke basisinformatie vormt voor het bedrijf dat de planten in bloei trekt. Het is een belangrijk hulpmiddel in deze cruciale fase van het hele kwaliteitsgebeuren van de Gentse Azalea. Sancties kunnen opgelegd worden als een bedrijf in de loop van het seizoen bij-

Het label Gentse Azalea mag samen met het label Beschermde Geografische Aanduiding worden gevoerd.

voorbeeld niet deelneemt aan de bloei-proef, niet systematisch gebruik maakt van stickers of een overtreding maakt op de kleurzuiverheid bij meerstek. Ander verzuim leidt tot een waarschuwing, zoals bijvoorbeeld geen teeltfiche afleveren bij de bloeioproef, of het vaststellen van afwijkingen bij gebruik van PAK-stickers.

Dirk Bogaert: "Dit controlesysteem waakt dus over de kwaliteit van de planten die als PAK-azalea worden verkocht, maar algemeen zullen wij in ieder geval nog strenger gaan optreden om de geloofwaardigheid van de "Gentse Azalea" te vrijwaren. Toch zijn wij in eerste instantie geen controle-organisme op zich. Bij het PAK is het belangrijk dat collega's op mekaar bedrijf komen en door uitwisseling

van ideeën en ervaringen in de eerste plaats van mekaar leren. En hiertoe wordt tijdens bezoeken en bloeioproeven het jaar door, voldoende gelegenheid geboden."

CONTROLE IN DE KETEN

Producenten die aangesloten zijn bij het PAK kunnen dus het logo "Gentse Azalea" voeren maar de erkenning "Beschermde Geografische Aanduiding" heeft uiteraard ook te maken met traceerbaarheid. Hiertoe dient op het etiket dat de plant vergezelt, het PAK-nummer van de kweker te staan, wat de plant kan terugleiden tot de producent ervan. Producenten moeten zich dus laten registreren bij en onder controle staan van de FOD Economie.

Een derde belangrijk aspect is de kwaliteitscontrole van de Gentse Azalea in de gehele keten. Hiertoe worden momenteel inspecteurs van de afdeling "Controles EU marktordeningen en voedingsmiddelen" van de FOD Economie opgeleid. Zij zullen controleren of in de keten de vooropgestelde normen gerespecteerd worden.

BELANGRIJK VOOR DE HELE SECTOR

Een belangrijk aandeel van de Vlaamse azaleaproductie kan op termijn als Gentse Azalea de deur uitgaan, als je weet dat de 60 PAK-bedrijven instaan voor driekwart van het Vlaamse azaleaproductievolume", meent Dirk Bogaert. Naar schatting zullen van de 25 miljoen azalea's die jaarlijks in Vlaanderen worden geteeld zowat 5 miljoen planten als Gentse Azalea's kunnen

De PAK-informatiefiche waarop de partij gedefinieerd wordt en alle teeltbehandelingen worden op aangeduid, is een belangrijk hulpmiddel om de partij planten op een correcte manier in bloei te trekken.

verkocht worden en dit aantal kan alleen maar stijgen, temeer daar de handel van bloeiende planten steeds belangrijker wordt.

“Toch weten deze kwekersbedrijven ook dat PAK-normering geen onmiddellijke positieve weerslag heeft op de prijsvorming”, stelt Dirk. “Het PAK werd tien jaar geleden opgericht omwille van heel wat andere zaken dan de prijs. Aspecten als kwaliteit, presentatie, logistiek, bloeizekerheid waren toen - en eigenlijk nu nog - aan de orde. Maar ook hier zijn de zaken geëvolueerd. Nu is het aspect “koeling” in functie van de bloei bijvoorbeeld enorm belangrijk geworden in vergelijking met een tiental jaren geleden. De B2B-handel heeft op deze evolutie gretig ingespeeld. We schrijven nu toch wel een ander azaleaverhaal.”

“Het is nu in een volgende fase belangrijk dat de Gentse Azalea het goed gaat doen want het is een belangrijke extra troef die in het azaleaverhaal moet worden uitgespeeld. Het is dan ook belangrijk dat dergelijke hoge normen die telers en forceurs zich opleggen, ook verder in de keten worden gerespecteerd. De geloofwaardigheid van de Gentse Azalea valt of staat er mee.

De bloeiproeven vormen een belangrijk aspect van de kwaliteitscontrole bij het PAK

Maar het verhaal begint duidelijk bij de kweker. De kweker moet zich bewust worden van de veranderingen in de markt. Hij moet beseffen dat het er meer dan ooit op aan komt om de consument te kunnen verleiden maar ook om de daaraan gekoppelde standaarden te blijven handhaven. Hieruit moet de overtuiging groeien om voor kwaliteitsnormen

en -controle te gaan, maar dit met voldoende zin voor samenwerking op alle terreinen waar mogelijk. Je kan alleen maar wel varen bij een klimaat van openheid en collegialiteit onder beroepsgenoten, besluit Dirk.

Willy DE GEEST